

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-05-27 Nr. NV-1427

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-26-479(2); TAP-26-480(2); TAP-26-481(2) TAIS-26-8215; TAIS-25-14810(5); TAIS-26-8214		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 51, 53 IR 141 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – SŽNSĮ projektas) ir LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (toliau kartu – Įstatymų projektai)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Susisiekimo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2026-05-19	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymų projektais sprendžiama praktikoje kilusi problema dėl vietinės reikšmės kelių, vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų ir šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų tvirtinimo.

Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nustato SM, AM ir EM funkcijas, susijusias su minimos infrastruktūros ir tinklų apsaugos zonų planų tvirtinimu, nors vadovaujantis įstatymų¹ nuostatomis vietinės reikšmės keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra – savivaldybėms ir (ar) viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams (kurie yra savivaldybių valdomos įmonės) ar kitaip jų yra valdoma arba naudojama, o šilumos perdavimo tinklai – šilumos tiekėjams, kurie yra valdomi savivaldybių institucijų. Be to, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas, vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo organizavimas bei šilumos tiekimo organizavimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija.

SŽNSĮ projektu siekiama išspręsti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įregistravimo laiku problemą.

Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nustato, kad jei apsaugos zonos buvo nustatytos iki SŽNSĮ įsigaliojimo, bet nebuvo įregistruotos iki 2022 m. gruodžio 31 d. ir (ar) nustatomos po šio termino, jos turi būti įregistruotos iki 2026 m. gruodžio 31 d. Tačiau infrastruktūros valdytojai iki šio termino nespėjo įregistruoti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų dėl objektyvaus darbų masto, sudėtingų procedūrų, trūkstančių duomenų ir ribotų finansinių ir administracinių pajėgumų.

SŽNSĮ projektu taip pat siekiama atsisakyti perteklinių reikalavimų, patikslinti nuostatas mažinant teisinį neapibrėžtumą bei vartojamas sąvokas suderinti su Valstybės informacinių išteklių įstatymu.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siekiant išspręsti įvardintą apsaugos zonų tvirtinimo problemą, Įstatymų projektais siūloma **nustatyti, kad apsaugos zonų planai** nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kai teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą, **gali būti tvirtinami** ne tik Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos, bet ir **savivaldybės vykdomosios institucijos – mero ar jo įgalioto asmens.**

SŽNSĮ projektu siūloma atidėti apsaugos zonų įregistravimo terminą iki 2030 m. gruodžio 31 d. Taip pat papildyti nuostatą, kuri reglamentuoja atvejus, kuomet žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas nustatant apsaugos zonas neprivalomas ir įtvirtinti, kad jo nereikia nustatant melioruotos žemės apsaugą; įtvirtinti galimybę tvirtinamoje tvarkoje nustatyti, kokiomis sąlygomis gali būti suteikiamas pritarimas projektams arba numatomoms veikloms apsaugos zonose; Įstatyme vartojamas sąvokas suderinti su Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme apibrėžtomis sąvokomis.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐ Taip ☒ Ne

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

ADMINISTRACINĖ NAŠTA	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☐ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☐ Ne

¹ Kelių įstatymas, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas ir Šilumos ūkio įstatymas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

(PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☐ Ne
Priėmus Įstatymus naujų nuostatų, sukeliančių papildomą administracinę naštą, neatsiras.		

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS ☒ TM ☐ FM ☒ AM ☒ EIM ☒ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☒ VRM ☒ ŽŪM ☒ LSA ☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita
<p>Be ministerijų ir LSA taip pat pateikta derinti Lietuvos transporto saugos administracijai (toliau – LTSA), VšĮ Transporto kompetencijų agentūrai (toliau – TKA) ir akcinei bendrovei „Via Lietuva“. Papildomai pastabas pateikė VšĮ Girių inspekcija ir Lietuvos vandens tiekėjų asociacija (toliau – LVTA).</p> <p>Be pastabų suderinta su ŽŪM ir LTSA. Per derinimui nustatytą laiką pastabų ir pasiūlymų nepateikė LSA ir TKA.</p> <p>Atsižvelgta į AM, EM, TM, akcinės bendrovės „Via Lietuva“, LVTA, dalį VRM pastabų ir pasiūlymų. Su EIM pastabos suderintos darbo tvarka. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikta derinimo pažyma.</p>

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI <p>Įstatymo įsigaliojimas – 2026 m. liepos 1 d., Vyriausybė įgyvendinamuosius teisės aktus turės priimti iki 2026 m. birželio 30 d.</p> <p>Projekto svarstymas numatytas Seimo pavasario sesijoje gegužės mėnesį.</p> <p>Projektai svarstyti 2026 m. gegužės 19 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinti bei aptarti darbo tvarka, įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026-05-11 išvadoje Nr. NV-1238 pateiktas pastabas.</p>

PAŽYMĄ PARENGĖ	Jurgita Vitė Ekonomikos politikos grupė, patarėjas
-----------------------	---